№ 422. შაბათი 10 იანვარი. 1896–1898 შაბათი 10 იანვარი, № 422

რედაქცია:
ტფილისი, ფრეილინის ქუჩა, № 13.
რედაქციაში დილის 10 საათიდან 3 საათამდე
საღამოს 6—7 საათამდე და „წერა-კითხვის გ.
საზოგადოების" წიგნის მაღაზია.
ხელ-მოუწერელ წერილებს რედაქცია არ ჰბეჭდავს
პირისპირ მოლაპარაკება რედაქტორთან შეიძლება
ყოველდღე.
ტელეფონი № 363.

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური სახალხო გამოცემა

ხელის მოწერის ფასი:
ერთის წლით 6 მან., ნახევარი წლით 4 მან
თითო ნომერი 3 კაპ.
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ.
მეოთხეზე 5 კაპ.
Редакція
„Цнобисъ Пурцели"
Тифлисъ, Фрейлинская № 13.
Телефонъ № 363.

ქართული თეატრი
კვირას, 11 იანვარს
საზოგადოების სურვილით

I
საგზაპლისი
სცენები ქართულ თეატრის დაფუძნების დროისა. პეტრე უმიკაშვილისა

II
მუნჯი
კომედია გიორგი ერისთავისა
მონაწილეობენ: ქ-ნნი გამყრელიძისა, გარელისა, ბ-ნნი ვ. აბაშიძე, სვიმონიძე, ადამიძე და სხვ.

III
კოშლი უცხლოდ
დრამ. სურათი, თავ. გ. მ. შარვაშიძის მიერ
მონაწილეობენ: ქ. ს. მესხი, კარგარელი, კ. მესხი, სვიმონიძე, კანდელაკი, ადამიძე და სხ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია

დასაწყისი 8 საათზე რეჟისორი კ. მესხი

Общестуденческій обѣдъ

12 Января, въ 3 часа дня, состоится въ Тифлисскомъ собраніи, обычный ежегодный обѣдъ студентовъ, какъ университетовъ, такъ и другихъ высшихъ учебныхъ заведеній. — Желающіе подписаться на этомъ обѣдъ, могутъ получать билеты (*по 4 руб. 25 коп. со всеми расходами*) у г.г. распорядителей: *С. У. Ананова* (Головинскій просп. свой домъ), *М. Д. Ельчикова* (1-ая Классическая гимназія, или Кирпичная, № 8), *Ю. Н. Милютина* (Гудовича улица, д. № 2), *Н. В. Струве* (Ново-Коргановская, д. № 8), *А. С. Френкеля* (Грибоѣдовская, д. № 33), *С. Б. Халатова* (Лабараторная ул., свой домъ), *Л. Б. Хиддекеля* (Книжный магазинъ), *Л. У. Шеваліе* (Коджорская, № 1)' *Тифлисскомъ Собраніи, Тифлисскомъ Кружкѣ, Артистическомъ Обществѣ* и въ редакціи „*Новаго Обозрѣнія*". (3—2)

გამოვიდა და ისყიდება ყველა წიგნის მაღაზიებში ახალი წიგნი

მეაბრეშუმეთა პირველი ამხანაგობა ქუთაისის გუბერნიაში და მისი საქმეები

ნ. წერეთლისა

შინაარსი:

I. რამ გამოიწვია დაარსება «მეაბრეშუმეთა პირველი ამხანაგობისა»?
II. „მეაბრეშუმეთა პირველი ამხანაგობის" მოქმედება.
III. „მეაბრეშუმეთა პირველი ამხანაგობა" და ბ. ი-ბ კ—ძე
IV. რა და რა ნაკლს პოულობს ი. კ—ძე „მეაბრეშუმეთა პირველი ამხანაგობის" საქმეთა წარმოებაში.

ფასი 5 კაპ. (15—9)

დიმიტრი მაჭუტაძის და თეიმურაზ ჩაჩავას

ხე-ტყის ქარხანა

კოდორი (სოხუმის ოლქში)

ქარხანა ღებულობს ყოველგვარ შეკვეთას დახერხილ ხე-ტყის მასალებისას. ქარხანაში გამართულია სახერხი მანქანები და სხვა-და-სხვა მოწყობილობა ამ საქმისათვის. ერთად-ერთი ქარხანაა მთელს კავკასიაში, რომელიც ამზადებს

წაბლის ფიცრებს

ყოველგვარ ზომისას, 3 არშინიდან მოყოლებული 12-მდე და აგრეთვე სხვა-და-სხვა სისქისა და განისა.

ფასი მასალებისა მეტად იაფია

უმთავრესი საწყობი ქარხნისა ქ. ბათომში.

მსურველთ შეუძლიანთ ქარხანასმიჰმართონ შემდეგის ადრესით: ოჩამჩირეში თეიმურაზ ჩაჩავას, ბათომში თავ. დიმიტრი მაჭუტაძეს.

ფოსტის ადრესი: *Батумъ, кн. Дим. Мачутадзе*, ანუ *Очемчиры, Т. Чачава.*

ЛѢСОПИЛЬНЫЙ ЗАВОДЪ кн. Д. Мачутадзе и Т. Чачава.

Кодоры (Сухум. окр.)

Главный складъ въ Батумѣ (300—286)

ფოტოგრაფია
ალექსანდრე როინაშვილისა
ყიდულობს
ძველ ნივთებს და საგნებს—რკინისას, თუჯისას, ბრინჯაოსის, ვერცხლისას, ოქროსას, თიხისას, ქვისას, ფაიფურისას, რქისას და ძვლისას.
ხელ-საქმეს ძველებურის ხელობისას და ნაქსოვ-ნაქარგს და სხვა.
სამკაულს სხვა და სხვას ძველ დროინდელს
ძველს ფულებს და იარაღებს
მსურველთ მიჰმართონ ყოველ-დღე ერევნის მოედანზე საკუთარს ფოტოგრაფიაში
იქვე შეიძლება
სურათების გადაღება
იაფად, სწრაფად და ხელოვნურად.
Фотографія А. С. Роинова
тамъ-же
Коллекція древностей
Тифлисъ, Эриванская пл. д. Харазовой
(106—13

მთავრობისაგან ნება დართული
პანსიონი და სასწავლებელი
მასწავლებელი ქალის
ნ. დიდებულიძისა
ტფილისი, მიხეილის ქუჩა, ხერხეულიძის სახ. № 146.
ღებულობენ ბავშვებს მოსამზადებლად საშუალო სასწავლებლებში.
ბავშვები მიიღება სასწავლებლად და საცხოვრებლადაც.
მიიღება აგრეთვე საქალაქო გიმნ. მოწაფეებიც სადგომად და საცხოვრებლად.
პანსიონში ასწავლიან მუსიკას (პიანოზე და ვიოლონზე)
მოლაპარაკება პირობებზე დილის 10 საათ. 3 საათამდე.

ПАНСІОНЪ И УЧИЛИЩЕ
Учительницы
Н. ДИДЕБУЛИДЗЕ
Тифлисъ, Михайловок. ул. № 146.
Принимаются дѣти женскаго пола приходящ. и полнымъ пансіонерк. Квартиры съ полнымъ содержачніемъ для ученицъ гимназіи. Обученіе музыкѣ
(150—58)

პირველი კერძო სამკურნალო
ექიმის ნავასარდიანისა.
(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეების გარდა.
დილაობით:
ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 საათ. სალოსტაქარო, ვენერიული (სიფილისი) საშარდეს ავადმყოფობანი.
ვ. მ. ჩიქოვანი, 9—10 საათ. სნეულებანი: შინაგანი, თვალისა და ნერვებისა.
ექიმი ქალი რუდენკო $10^1/_2$—$11^1/_2$ ს. ბავშვებისა და ქალების ავადმყოფ. და ყურის ყვავილს.
ზ. ი. ბაბანასიანცი. დილის $11^1/_2$—12 საათ. ქალთა ავადმყოფობათ.
ი. ფ. პრიტასევიჩი 12—1 საათ. ყურების, ცხვირის, ყელის და გულის ტკივილებით.
ა. ფ. კარაშეტიანცი. 1—$1^1/_2$ ს. შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფ.
ა. გ. გურკო. დღით $1^1/_2$—$2^1/_2$ შინაგანი, ყურის, ყელის და საშარდეს ავადმყოფობით.
სალამოობით
ა. მ. ზუდინოვი. 5—6 საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფ.
ბ. ა. ნავასარდიანცი 6—$6^1/_2$ ს.
ა. ნ. შპაკოვსკი 6—7 საათ. ნერვების, ვენერიულ და ზედაკანის ავად.
ტ. ი. რუდენკო—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად და მიკროსკოპიულად შარდს ნახველს, სისხლს რძეს და სხვ.
რჩევა—დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერატიებისათვის—მორიგებით.
დირექტორი სამკურნალოსი, დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.
Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана*
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.

სამკურნალო და ამბულატორია
ს. ბ. თოფურიასი
ქუთაისში.
სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის. მიიღებიან ავადმყოფნი: შინაგანისა, ნერვების, საქირურგო, პატარისა და დედათა ავადმყოფობისანი.
გადამდებ სენით ავადმყოფნი არ მიიღებიან:
ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს **ს. ბ. თოფურია.** საქირურგიო ავადმყოფობას და სიფილისს **ფ. კ. გერრატი.**
დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი **მ. თ. კოგანი.**
თვალების ავადმყოფობას—**ი. კ. ვარშავსკი.**
ამბულატორიაში არის კაბინეტი, საექიმო და საბაქტერიოლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისთვის და მასაჟისთვის.
სამკურნალოს დირექტორი **ს. ბ თოფურია.**
Лѣчебница С. В. Топурія въ Кутаисѣ.

გამოვიდა
ახალი ქართული წიგნი
ივდითი
ტრაგედია ხუთ მოქმედებად
ჯიაკომეტისა
თარგმანი ივ. მაჩაბელიანისა
ფასი 30 კაპ. (30—17)

იყიდება ყველგან ახალი წიგნი
მ. ა. ბარკალაიას გამოცემა
ზმაპიდურები
ჩვენს მოღვაწეებზე
(საამდროო გამოცანები)
ფასი 15 კაპ.
(30—3)

დეპეშები

გაზეთ „ცნობის ფურცლისა"
(რუსეთის სატელეგრაფო სააგენტოსაგან.

7 იანვარი

პეტერბურგი, 2 იანვარი. დღეს სახელმწიფო ბანკში მე-66 ტირაჟი იყო პირველ შინაგან სესხის ბილეთებისა. უმთავრესი მოგებანი ჰხვდა შემდეგ ბილეთებს:

№№ სერიისა	№№ ბილეთისა	მოგება	№№ სერიისა	№№ ბილეთისა	მოგება
17272	22	200000	921	45	
16694	42	75000	18874	4	
11187	34	40000	3313	1	
17134	40	25000	7218	4	
2732	17	10000	9322	3	
13735	48	10000	8	10	
6228	49	10000	16365	9	
7793	3	8000	10913	41	
2932	41	8000	16104	14	
12545	32	8000	3942	37	
15864	29	8000	7055	35	
13822	38	8000	13131	27	
18625	28	5000	12845	30	
6642	37	5000	16731	19	
16224	48	5000	13084	50	
1175	14	5000	8898	4	
640	7	5000	13826	19	
16451	46	5000	18402	48	
4056	2	5000	5623	2	
8943	1	5000	7059	42	

ხუთას მანეთიანი მოგება.

№№ სერიისა	№№ ბილეთისა	№№ სერიისა	№№ ბილეთისა	№№ სერიისა	№№ ბილეთისა
2912	1	792	17	15543	32
4764	1	16629	17	19824	32
843	2	4732	18	1955	33
3167	2	6632	18	2551	33
6105	2	9357	18	6417	34
6298	2	14266	18	6609	33
7928	2	14749	18	11040	33
8419	2	16022	18	13119	33
13397	2	17738	18	13782	33
18514	2	18925	18	16590	33
18911	2	394	19	16946	33
7622	3	564	19	3964	34
10072	3	1196	19	5511	34
13254	3	3045	19	5690	34
13704	3	3920	19	9966	34
14485	3	11219	19	11476	34
15115	3	16367	19	15189	34
18706	3	5679	20	17748	34
19611	3	7034	20	18023	34
1727	4	10986	20	5818	35
2168	4	11003	20	6899	35
4519	4	19739	20	8224	35
7557	4	3992	21	8298	35
12569	4	6330	21	1468	36
12600	4	13021	21	5368	36
16438	4	223	22	10339	36
6099	5	1383	22	10380	36
15898	5	1734	22	10865	36
3768	6	3368	22	15216	36
3857	6	10786	22	38596	36
5497	6	11359	22	11349	37
9037	6	7012	23	14151	37
16179	6	7652	23	16227	37

18764	6	7921	23	5153	38
3523	7	9566	23	10654	38
3644	7	11744	23	18088	39
3673	7	13217	23	8636	40
9477	7	17293	23	13611	40
10669	7	1695	24	17404	40
10800	7	3835	24	7580	41
16921	7	3957	24	8553	41
3575	8	6896	24	9294	41
8929	8	9741	24	10312	41
11668	8	12721	24	10690	41
13723	8	15274	24	11517	41
16276	8	15426	24	11967	41
17687	8	18042	24	8382	42
2347	9	2910	25	13369	42
4624	9	5000	25	15312	42
4939	9	5612	25	17777	42
5867	9	9798	25	1487	43
18335	9	10050	25	2705	43
19350	10	1762	26	9547	43
51	12	9821	26	14592	43
2155	12	10319	26	14826	43
2787	12	12258	26	16723	43
3779	12	13248	26	16846	43
7099	12	14504	26	18937	44
7572	12	16502	26	135	45
8701	12	18436	26	4549	45
14054	12	5265	27	5686	45
14582	12	9345	27	6766	45
15877	12	11790	27	6821	45
1382	13	19896	27	7656	45
2404	13	8023	28	4305	46
5268	13	1235	29	12993	46
6446	13	4768	29	13088	46
7759	13	5582	29	13944	46
15344	13	5613	29	9494	47
16894	13	8622	29	15017	47
972	14	13557	29	15790	47
4478	14	13621	29	17666	47
4608	14	14106	29	18064	47
7994	14	1557	30	1223	48
8605	14	6942	30	6755	48
9109	14	7516	30	17650	48
10566	14	10685	30	19406	48
13656	14	11160	30	10472	49
3313	15	15864	30	12531	49
6491	15	5095	31	17593	49
19139	15	7587	31	18903	49
1316	16	16009	31	1655	50
16639	16	16845	31	2349	50
17180	16	18868	31	12144	50
19044	16	19545	31	13810	50
1439	17	6105	32	15985	50
3501	17	10057	32		

8 იანვარი

პარიზი. მარსელში მოხდა რამოდენიმე მანიფესტაცია. პარიზში სტუდენტთა ორი გუნდი ახალი კლუბისაკენ მიემართებოდნენ და პოლიციამ გაჰფანტა ისინი. ანტისემიტთა მანიფესტაციები მოხდა ტულუზში, ნანტში და რუანაში.

ალჟირი. უმაღლესის სასწავლებლის სტუდენტებმა საღამოს თავი მოიყარეს, ჰყვიროდნენ და ხმაურობდნენ და ბოლოს ჩხუბი მოუვიდათ; განიზრახეს ზოლას სურათის დაწვა. პოლიციამ ხელი შეუშალა მათ და შეტაკება მოხდა, რომელშიაც რამოდენიმე კაცი დასჭრეს. ხუთი კაცი დაპატიმრეს. სტუდენტებმა ძალა იხმარეს ამხანაგების განსათავისუფლებლად და ხელ-ახლავ ასტყდა ჩხუბი.

პარიზი. საღამოს ქალაქში სიმშვიდეა

ტულუზა. სტუდენტებმა საღამოს მოახდინეს ანტისემიტთა მანიფესტაციები; უწესობა არა მომხდარა.

ლილი. მცირე მანიფესტაციები [illegible] მოხდა.

ახალი ამბავი

⁂ პანაშვიდი მეფე ერეკლეზე გარდახდილ იქმნება კვირას სიონის ტაძარში, სადაც უნდა მოგროვდნენ ყველანი დილის წირვაზე.

⁂ „კავკასიის იურდიულ საზოგადოების“ კრება. მოვაგონებთ ჩვენს მკითხველებს, რომ დღეს საღამოს ტფილისის ოლქის სასამართლოს დარბაზში დანიშნულია „კავკასიის იურდიულ საზოგადოების“ წევრთა მორიგი კრება, რომელზედაც სხვათა შორის, საზოგადოების, წევრი ა. ს. ფრენკელი წაიკითხავს ვრცელს მოხსენებას „კავკასიაში ავაზაკობის შესახებ.“ საგანი იმდენად საინტერესოა, რომ, უეჭველია, დიდ-ძალი ხალხი დაესწრება კრებას.

⁂ მადლობის გამოცხადება. ბ-ნო რედაქტორო! ნება გვიბოძეთ მადლობა გამოვუცხადოთ ჩვენ სათემშლო სკოლის ქართველ მოწაფეებმა „კვალის“ და «ცნობ. ფურცლის» რედაქციებს, რომელნიც უფასოდ გვითმობენ თავიანთ გამოცემათ.

⁂ საეკლესიო-სამრევლო სკოლების ხარჯად საქართველოს საეპარქიო რჩევის განკარგულების თანახმად საეკლესიო-სამრევლო სკოლებისათვის იმ 4800 მანათის გარდა, რომელიც უკვე გადადებულია, კიდევ გადაუდვიათ 1600 მანათი.

⁂ ა. რ. პლიუსჩევსკის მემკვიდრეთა შუამდგომლობა. პლიუშჩევსკის მემკვიდრეებს მიუმართავსთ კავკასიის მთავრობისათვის: ნება დართეთ ჩვენს ვექილებს, რომ გასჩხრიკონ და გადაათვალიერონ განსვენებულის პლიუსჩევსკის შემდეგ დარჩენილი ქაღალდები და საბუთებიო. საქმეთა წარმოება მემკვიდრეებს მიუნდვიათ ნაფიც ვექილთ ბ. ბ. შონისა და ოგულევიჩისათვის.

პლიუშჩევსკის მემკვიდრეთაგან ამ ჟამად აქ იმყოფება იმისი უმცროსი ქალი და შუამდგომლობს, რომ ნება მისცენ განსვენებულის მამის ცხედარი ოდესაში გადაიტანოს დასამარხავად.

⁂ ახალი დანიშნულება. გაზ. «ნოვ. ობოზრ.»-ს შეუტყვია, რომ ქუთაისის საგუბერნიო მმართველობის წევრად (სოვეტნიკად) დანიშნულ იქმნება უფიმის საგუბერნიო გამგეობის წევრი ბ. ცელიარიცკიო.

⁂ ახალი. წეს-რიგი ბეგარათა შესახებ. მთავარ-მართებლის კანცელარიას მოუთხოვნია ტფილისის გუბერნატორისაგან ცნობები იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა იქმნას შემოღებული ტფილისის გუბერნიაში ახალი წეს-რიგი ბეგარათა გადახდევინებისა და ბეგარათა ინსპექტორების კრების მიერ შემუშავებულის წესრიგის შესახებო.

⁂ ტრაქტირების შემცირება ბორჯომში. მთავრობას განზრახვა აქვს, რომ ბორჯომში შეამციროს ტრაქტირების რიცხვი.

⁂ ქუჩა-მოედნების განათების გამო. საფინანსო კომისსის მინდობი- [illegible] საქმეთა მწარმოებელს დაუვლია ქალაქის მეშვიდე ნაწილში 78 ქუჩა-მოედანი და აღმოუჩენია, რომ ამ ქუჩების რიგიანად გასანათებლად საჭიროა დაიდგას კიდევ 80 ახალი ფარანი. 30 ფარანს, თურმე, შუშები ჩამტვრეული აქვს და სამაგიეროდ ზედ აუკრავთ ქაღალდი და ჰინჰები, ხოლო ზოგიერთა ფანრების ბრწყინვალე წარსულს მოგვაგონებენ ცარიელი ბოძები, რომელთაც სიძველის გამო ძირები დალპობიათ და განზე გადახრილან!

ქალაქის განათებაც ამას ჰქვიან! ბარაქალა გამგეობას, რომელიც ასე „ბეჯითად“ ემსახურება ქალაქის მკვიდრთა ინტერესებს.

⁂ ანდ. გამრეკელის ბიბლიოთეკის შესახებ. ახლად განსვენებულს ანდრია ს—ძე გამრეკელს ბევრი იშვიათი ძველი წიგნები დაშთა. ამათზე არა ნაკლებ ცნობილი გვამი გახლდათ ნიკოლოზ გამრეკელი, ჩვენს ისტორიულს მწერლობაში საკმარისად ცნობილი, დიდი მოყვარე ძველი ქართულის მწერლობის, ეს პატივცემული პირიც შარშან წინ გარდაიცვალა. ამ პირსაც დიდი ძალი ძველი ქართული ხელთ-ნაწერი წიგნები ჰქონდა და მათში ბევრი იშვიათი მოსაძებნელიც არს ჩვენს მწერლობაში. 15 მდე იშვიათი ხელთ ნაწერი ამ გვამმა „წერა-კითხვის სამმართველოს“ გადასცა.

ამ წიგნებს გარდა მას ბევრი სხვა კიდევ ჰქონდა, რომელნიც ღირსნი არიან ყურადღებისა. ამანვე დასტამბა რუსულ ენაზე წერილი საბა ორბელიანის შესახებ, სვანეთში მოგზაურობა, ეგვიპტელების ყოფნა საქართველოში და ქართველების ყოფნა ეგვიპტეში. სწერა ძრიელ ბევრი წერილები ისტორიის წინა დროების შესახებ და ქართველთ ტომის დასაწყისზე. ამაებს გარდა დარჩა მას ვრცელი გამოკვლევა ელინებზე, ამაში აღწერილია ელინთ გავლენა საქართველოზე. განსვენებულს ამ ნაწერებს გარდა სხვებიც ბევრი რამ ძვირფასი მასალები დაშთა. დიდათ სამწუხარო იქნება თუ ეს მასალები სადმე უპატრონოთ დაშთა და დაიკარგა. განსვენებულს დიდი ნატვრა ჰქონია ყველა ამაების დაბეჭდვისა და რის გამო ერთ გამომცემელთან საუბარიც ჰქონია და ამ საუბრის დროს ზოგი ერთი ძველი სურათებით შეუდგენიათ შესახებ ასირიელების, ბაბილონელთ, ელინელთ და ეგვიპტელთ, იმ ღირს სახსოვარ, ნაშთ ძეგლებისა, რაც კი საქართველოში მოიპოვება. განსვენებულს „კავკაზშიაც“ ბევრი ისტორიული წერილები ჰქონდა. რიგია, რომ ამ მასალებსა და ძველ წიგნებსაც ჯეროვანი ყურადღება მიექცეს.

⁂ **ბათომი.** გინდა თუ — არა არძას დაგიწერ!. ეხლა ის დრო გახლავს საზოგადოდ ყველგან ვაჭრებისათვის, რომ ყველა სახაზინოსაკენ მიეშურება ახალი „პატენტის„ ასაღებათ. რაც-კი, რამ გადარჩენია წარსულის წლის ქესატს ვაჭრობას სულ იქ მიაქვს და ზოგნიც ვალითა და ვახშით იღებენ „პატენტს“ ბედის საცდელად. ბათომელი ვაჭრებიც ამ დღეში არიან და მათს ჩასუსტებულს ჯიბეებს იქით-აქეთ მახვევს უგებენ ათასნაირი ამლოკარები და არძის [illegible] მოუყვრიათ თავი სახაზინოში და გინდა თუ არა, ათი შაური მომეცი და „პატენტის“ გამოსატან არძას დაგიწერ, თუ არა და — ისე ვერ ეღირსები „პატენტსაო„! რა გზა აქვს ვაჭარს, სულს ამოართმევენ და დაითანხმებენ... მერმე, თქვენ წარმოიდგინეთ, სრულებით არ არის, თურმე საჭირო ასეთი არძები... იმედია, დროით იქმნება მიღებული მათ წინაამდეგ სასტიკი ზომები, თორემ თქვენი მტერია ტყავები დაგვაძრეს და ისიც სწორედ სახაზინოში—ყველა მოხელეთა თვალწინ...

რ. კუჩიგაშვილი.

⁂ **ოზურგეთი.** უსაფუძვლო საყვედური. ამას წინად „ცნ. ფურცელში“ წერილი იყო დასტამბული ოზურგეთიდგან ბ-ნის „მუშათყანისა“ აქაურის საჯარო წიგნისაცავის შესახებ: ბ-ნი „მუშათაგანი“ მოსთქვამს და ჰგოდებს, თუ არ „კაკარდიანებს“ ჩოხიანებს სამკითხველოში არ უშვებენო. ამ წერილით თუ ვისმე ბრალი ედება, ისევ მისივე მანდილოსნებს, რომლებიც დილიდან საღამომდე სამკითხველოში სხედან და იქაურობას თვალყურს ადევნებენ. გარდა ამისა, ცილსა სწამებენ იმ ნორჩ და ყოვლად სასარგებლო დაწესებულებას, რომელიც განსაკუთრებით დაბალ და ხელ-მკლე ხალხისათვის გაიხსნა და არა „კაკარდიანებისათვის.“ თუ-კი ვინმე შევიდა სამკითხველოში, ყველასათვის კარი ღიაა, კითხვას არავის არ უშლიან. დამწერი ან სრულებით არა ბრძანებულა სამკითხველოში და იქაური წესები არ იცის, ან და განგებ ასაღებს რედაქციაზე უსაფუძვლო ცნობას. ვურჩევთ ბ-ნს მოამბეს კვლავ მეტი სიმართლე წაიმძღვაროს წინ ამბის წერის დროს.

აქაური.

დ. ზესტაფონი. (იმერეთი) აქაური რამე-რუმე. მადლობა ღმერთს დღესასწაულები უფათერაკოდ გავისტუმრედ, თუმცა ჩვენ მოქეიფე ვაჟბატონებს ბევრი „არი-ჰარალო“ შემოეხარჯად ამ კარგს დღეებზედ, მაგრამ მაინც ჩხუბი არ მომხდარა. რაიცა რა თქმა უნდა სწორედ სამაგალითო შემთხვევაა... დღესასწაულებს გარდა არც ზამთარს დაუტოვებივართ წელს უყურადღებოდ და ბევრი „შეაფუცხუნა“, ვინც მომზადებული არ დახვედრია, რადგანაც წლევანდელმა ზამთარმა ისეთი გულ-უხვობა გამოიჩინა, რომ თქვენი მოწონებული; ასეთი დიდი თოვლი და სასტიკი ყინვები, აქეთ ჯერ არც-კი ყოფილა როდისმე.

ამ შემთხვევით ისარგებლეს, შეშების გამყიდველ-ვაჭბატონებმა და 12—15 კაპეიკ ნაკლებ ვერ იყიდი ფუთს (აქ შეშა ფუთობით იყიდება) და ისიც ჯერეთ თოვლით და წყლით გაჟღენთილი და მერმედ ისეთი ხის არის, რომ სულ კომლად მიდის და მისი ცეცხლი-კი ღმერთმა შეინახოს.. საზოგადოთ წელს ზამთრისგან და მასთან უშეშობისაგან ძლიერ შევიწროებული არიან აქაური მცხოვრებლები...

ეს რაც არის, არის, მაგრამ აი, უფრო სამწუხარო, რომ ჩვენი ამოდენი ჩივილი, ვედრება და მუდარა არც უმაღლეს მთავრობამ შეიწყნარა და არც [illegible]!... არ იქმნა და არა. [illegible] კითხველოს ღირსი არ გავხადა უწყალო ბედმა!!! რამდენი ხანია, [illegible] პროგრამმა ნებართვის ასლიაო, მაგრამ ჯერ არსით [illegible] დის გამოჩნდება და ისიც, რა ბედიღბლით?!

28 დეკემბერს აქ უნდოდათ გაემართათ ჩვენ ახალ გაზრდა სცენის მოყვარეებს ქართული წარმოდგენა მომავალ სამკითხველოს სასარგებლოდ, მაგრამ აქაც გვიმტყუნა ბედმა და ნება არ მოგვცეს!. სცენის მოყვარეებს ტყვილად ჩაუარა შრომამ და საზოგადოებას-კი გული დასწყვიტა რომელიც სიხარულით ეგებებოდა ამ წარმოდგენას, რადგანაც კარგა ხანია ქართული წარმოდგენა არ ყოფილა გამართული.

ეხლაც მეტყვით, რომ ჩვენი ადმინისტრაცია ხელს გვიწყობს ყოველივე გონის სავარჯიშო საქმეებში ზესტაფონლებს?!

თავისუფალი

ს. ქვალონი (სამეგრელო). უვარგისი გზები, ს. ქვალონი მდებარეობს ახალ-სენაკიდგან 8 ვერსის მანძილზედ დასავლეთის მხრით,— აქ 500 კომლამდე მცხოვრები ითვლება, რომელთა რიცხვი თითქმის მესამედს ნაწილს თავად-აზნაურობა შეადგენს. ქვალონში, სხვა სოფლებთან შედარებით, არც სახნავ-სათესი ადგილის სივიწროვეა და არც საჭირო ხე-ტყისა, მაგრამ ქესატობა კი დიდია, რომლის უმთავრესს მიზეზათ უნდა ჩავთვალოთ გზების უვარგისობა, რის გამო მცხოვრებნიც ბევრ-გვარად ბრკოლდებიან, ასე რომ ახალს სენაკის ბაზრით— ხალხი ოდნავ სარგებლობს. თუ გზები არ გაკეთდა და მისვლა-მოსვლა არ გაადვილდა ჩვენთვის ყოვლად ფუჭია ახალ-სენაკიც და სხვა ბაზრებიც... ს. ქვალონში თუმცა საფოსტო გზა-ტკეცილი გადის შუაში, მაგრამ რა გამოვიდა, როდესაც ეგ გზა ტალახის გამო სულ ერთიანად გააფუჭა! კარგი იქნება, რომ ვისიც ჯერ არს, ყურადღებას მიაქცევდეს გზების მდგომიარობას და დროებით გაასწორებდეს.

სწავლა განათლების საქმე კარგათ მიდის. ჩვენს სოფელში ორი სკოლაა: ერთი სამინისტრო, მეორე სამრევლო; სამრევლო სკოლისთვის დიდი შრომა მიუძღვის მღვდელს მამა ივანე ხოჭოლავას და დავით ხოჭოლავას, ამისათვის, მადლობის ღირსნი არიან სამრევლო სკოლას უფრო ეტანება ჩვენი ხალხი და ჩვენის აზრით უფრო სასარგებლო [illegible] არის, რადგან დედა-ენას ასწავლ[illegible]

ყარამან[illegible]

⁂ **ქვემო-იმერეთი.** ცრუ-მორწმუნოება. თუმცა ჩვენში სწავლა-განათლება თან და თან მატულობს, მაგრამ ცრუ-მორწმუნეობის ამოფხვრა მაინც ვერ გვეშველა. ავიღოთ, მაგალითად მკითხავები, რომელთაც დაბალი ხალხი გულ-მოდგინედ ერწმუნება, რომელთა მეოხებითაც არა ერთი კაცი გამოსალმებია წუთის სოფელს. სოფელში გაუხდებათ თუ არა ვინმე ავად, მაშინვე გარბიან მკითხავებთან, რომელნიც თავ-გამოდებით და დინჯად შეუდგებიან ვითომდა საქმეს. ვერ წარმოიდგენთ რა „ფორმით“ მობრძანდება ავადმყოფთან რა-[illegible] მეძებ-მოედება!

პირველად მარჩიელ ექიმს მიართმევენ ბანქოს... (მკითხავებს სხვა და სხვა საშუალება აქვთ: ზოგი ბანქოთი, ზოგი ლობიოს მარცვლით და სხვა ნაირად არჩევენ.); დაბრძანდება სკამზედ და გაშლის ბანქოს, რის საშუალებითაც, ვითომდა გაიგებს ავადმყოფის წარსულს დამომავალს; ეტყვის ავადმყოფს: „თვალ ნაცემი ხარ, უჟმური გაქვსო, შენს მამაპაპას სამლოთო მართებია ძველად, ერთი ცხვარი უნდა დაკლან და შავი მოზვერიო“. ავადმყოფის პატრონი ძალა-უნებურება ემორჩილება მას...—მერე მკითხავი გახსნის ჩვარში გამოხვეულს კენჭებს, გაჰქნის წყალში და ასხევს ავადმყოფს. ბოლოს შეუდგება ანგარიშს. 1—2 მანათს გასამრჯელოდ წაიღებს და თითო ბოთლს წამალში 30—40 კ. ავადმყოფი დაიწყებს წამლის სმას, მკითხავის დარიგებისამებრ, მაგრამ თუ არ აწყინა, ისიც დიდი ღვთის წყალობა იქნება, თორემ მოხდენით ხომ არ მოუხდება და არა. იმდენათ გავარდნილი აქვთ ამ ქალბატონ ვაჟბატონებს ხმა და მათდამი რწმენა იმდენად შესისხლ-ხორცებული აქვს მდაბიო ხალხს, რომ ამ ცრუ-მორწმუნეობის წინააღმდეგ ხანგრძლივი და მედგარი ბრძოლაა საჭირო. მე თვითონ რამდენჯერმე შემხვედრია დალვრემილი გლეხი და უკითხავს: „ამა და ამ მკითხავის სახლი მასწავლეო“!... აი რა მიამბო ერთმა გლეხმა: «ამ ორის წლის წინად, 15 წლის ქალიშვილი გამიხდა ავად; მშობლებმა დავკარგეთ მისი მორჩენის იმედი. მეზობლებმა თავი მოიყარეს და ავადმყოფს ღამეს უთევდნენო. შუაღამისას ერთმა მეზობელთაგანმა მიიძინა და როდესაც გამოეღვიძა მითხრა: „მე ეხლა სიზმარი ვნახე, ღმერთი გამომეცხადა და წამალი მასწავლაო, რომლითაც, რასაკვირველია, შენი ქალიშვილი გადურჩება ავადმყოფობასო. გათენდა თუ არა, მოიტანა რაღაც ბალახები, გახსნა წყალში, დაალევინა ავადმყოფს და რამოდენიმე დღის უკან სრულად კარგათ შეიქმნა ჩემი ქალიო. ამ შემთხვევამ ეს კაცი პირველ ექიმბაშად შეჰქმნა ჩვენში, მისის მოწყალებით ბევრი გადურჩა სიკვდილსაო.

ვიმეორებთ, რომ გარდა ადმინისტრაციისა, რომლის პირდაპირ მოვალეობადაც მიგვაჩნია ფრთა შეჰკვეცოს სოფლებში ცრუ მორწმუნეობას, სოფლის მღვდლებმა, მასწავლებლებმა და საზოგადოდ „ინტელიგენტებმა“ ყოველი ძალ-ღონით უნდა შეებრძოლონ ამ საშინელსა და გლეხ-კაცის გამათახსირებელს ჭირს, თორემ კარგი ეხლა რა მოელის, რომ შედეგი უფრო მწვავი და საოცარი არ ექნეს?!

ნოე ჯიქთომელი

*** **ბაქო.** ახალი დანიშნულება. ქ. ბაქოს პოლიცმეისტერმა ბ. ფონ-ბლერბერგმა სამსახურს თავი დაანება და თავისი თანამდებობა დროებით ჩააბარა თანაშემწეს ბ. კოზაკოვსკის. ამბობენ, რომ ბ. ფონ-ბლერბერგი არჩეულ იქმნება ბაქოს ქალაქის გამგეობის წევრად, ხოლო პოლიცმეისტერად მის მაგიერად დანიშნული იქმნება ქ. დარუბანდის პოლიცმეისტერი [illegible] პოლკოვნიკი [illegible]

*** **ბათომი.** ჩაქვის საუფლისწულო მამული. ჩაქვის საუფლისწულო მამულის მმართველობას დაუბარებია და უკვე მიუღია კიდეც ჩინეთიდამ 250 ფუთი ჩაის თესლი და გადმოტანით დამჯდარა თითოული 4 მანეთად; კიდევ კუნძულ ცეილონიდამ დაუბარებიათ 20 ფუთი ჩაის თესლი და ადგილობრივად იქვე 40 მანეთი ღირს, თურმე, თითოული ფუთი. გაზაფხულზე ჩაქვის მამულში შეუდგებიან სხვა და სხვა საჭირო შენობისა მამულის მმართველის და აგრონომისათვის შენობების აგებას. ხარჯთ აღრიცხვის თანახმად შენობები დაჯდება 80 ათასს მანეთად. შენობის გეგმა შეუდგენია ინჟენერს ოზეროვს, ხოლო თვალ-ყურის დევნება ბ. სუხანოვს უკისრნია.

*** **ს. გორდი.** (სამეგრელო) — ჟურნალ გაზეთები. ჩვენს სოფელში, ღვთით მგონი გამრავლდეს გაზეთების ხელ-მოწერლები ჯერ ჯერობით გორდში დადის: „მწყემსი“ 2. „ივერია“ 1. „ცნობის ფურცელი“ 2. „გუბერსკი ვედომოსტი“ 1. „სელსკი ვედომოსტი“ 1. „იზვესტი“ დროთა დრო გამოვაღვიძოთ და თვალები გამოვაჭყიტოთ.

გარეშე მეზობელი.

*** **ქ. ოზურგეთი** (გურია) პროგიმნაზიის გახსნის გამო. ოზურგეთლებმა, როგორც მკითხველებსაც მოეხსენებათ, შუამდგომლობა აღძრეს ქ. ოზურგეთში სავაჟო პროგიმნაზიის დაარსების შესახებ. ამ ჟამად ეს საგანი განსახილველად აქვს ქუთაისის გუბერნიის ადმინისტრაციას, რომელიც ამ მოკლე ხანში თურმე თავისს მოსაზრებას წარუდგენს კავკასიის უმაღლესს მთავრობას. მთელი გურია იმედოვნებს, რომ მთავრობა პატივდებით მოეპყრობა მისს თხოვნას და მიანიჭებს პროგიმნაზიას, რომლის აუცილებელს საჭიროებასაც დიდი ხანია ვგრძნობთ. («ნოვ. ობოზ.»).

*** **დ. ონი** (რაჭა). ჩვენებური ავ-კარგი. დაბათ წოდებული ონი მდებარეობს რიონის მარცხენა მხარეზე, ვაკე გაშლილ ჭალაზე და შედარებით სხვა ამ გვარ სამაზრო დაბებთან გვარიანია; რომელიმეს არამც თუ ჩამოუვარდება რამეში, არამედ ბევრსაც წაამჯობინებს. გარდა სამაზრო სამსაჯულოსი, მმართველობისა, მომრიგებელ შუამავლისა და სხვა ამ გვარი დაწესებულებისა, აქ ამ ჟამად ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორაა გახსნილი და ამ ბოლოს დროს იმდენად გაგვაბედნიერეს რაჭველები, რომ ხაზინაც დაგვიწესდა. მცხოვრები კარგა ბლომადაა, უმეტესობა რაჭველებია, რამოდენიმე სომხთა ოჯახობაა და ურიებიც, რომელნიც, როგორც საყოველთაოდ იმერეთში, უკეთესს ადგილას სახლობენ თავისის ახლად აშენებულის სლოცავით, რომელიც თვისის სიდიდით და სიმშვენიერით, არამც თუ ამისთანა პატარა დაბაში, როგორც ონია, არამედ ქუთაისშიაც კი თვალ-აჩინო შენობათ ჩაითვლებოდა. [illegible] ხნის წინათ, ერთს თავადიშვილს მივყვებოდი ონში სასეირნოდ და რომ გაუსწორდით ამ შენობას თავადი უნებურად [illegible] დარჩა და გულ დაწყვეტით [illegible]: „აი ნეტავი ჩემი პაპის ძლიერება დამიბრუნა, რომ მაგაში ურია აღარ გავაჭაჭანო და, ილოცხლე, მშვენიერს კილოზე მე წირვის საგალობლები ვსთქვაო... მეც ნაღვლიანად მიუგე: აბა, ბატონო, რა ცუდი დრო დაგვიდგა, ახლა დროც ვაჭრებისაა და „სინაგოგებიცაო“ თქვა... კარგა ხანია ონში არ მეყოლა, ანკი რა მინდოდა, კაი 45 ვერსია ჩვენიდამ, და საზოგადოდ ქვემორაჭველი ისე არ ავა იქ, თუ ან მსაჯულთან, ან გამომძიებელთან, ან „უპრავლენიაში“ საქმე არ ჰქონდეს, და რომ გიახლით სწორედ სასიამოვნოდ დამირჩა აქაური სიფაქიზე, ურიების უბანშიაც კი იმოდენათ სისუფთავეა, რომ წვერ-მოტეხილი ნემსი არ დაიკარგება. ქუჩები ღამე საკმაოთ განათებულია. აყალ-მაყალი უწინდებურად, ხმაურობა და ამგვარი ყოველივე მყუდროების დარღვევა მეტად შემცირებულია. მიზეზს ამ უკანასკნელის სასიამოვნო მოვლენისას ცალკე, საკუთარს წერილში მოგახსენებ-ყე, საკვლავისოდ...

ონის საზოგადოება, მუდმივ აქ მცხოვრები, თითქმის ყოველსავე გასართობ და დროს მოსაკლავ ადგილს და გარემოებას სრულიად მოკლებულია: ბილიარდი რაა, ისიც წამლად არ იშოვება. ყოველივე თეატრს, ოპერას, ბალსა და მასკარადს აქაურებისათვის საცოდავი სამკითხველო, «ჩიტალნია» შეიცავს... სრულის პატივის-ცემის და მადლობის ღირსია ბ-ნი ნიკო მრევლიშვილი, რომელსაც მთლად ერთიანად ეკუთვნის ამ სასიამოვნო და მასთან ფრიად სასარგებლო დაწესებულების თაოსნობა. თეატრსა და კლუბს თქვენი ჭირი წაუღია, და არ იზამენ ონელები ცუდათ, რომ რამეს მოიფიქრებდენ და რასმეს ილონებდენ აბანოს გაკეთებაზე თუ ერთ პირს არ შეუძლია და ვერც ჰბედავს სხვა და სხვა ვაჭრული მოსაზრებისა გამო, გააკეთოს საჭიროდ ამისათვის შენობა. კარგი იქმნება ერთმა ვინმემ ითავოს და მთელის საზოგადოების დახმარებით, შეწევნით გააკეთოს ეს აუცილებელი და უსაჭიროესი ჯანის სიმრთელისათვის და ტანის სიფაქიზისათვის საჰყუმპალო. ღმერთმა ინებოს, რომ ყოველივე კეთილი რჩევა ონელებისათვის ყურად სასმენი ყოფილიყოს და უნაყოფოდ არ ჩაევლოს მათთვის.

დიმიტრი

ყურ-მოკრული საუბრები

ქალის ლოღიკა.—დაგიჟინია, იორამ, გინდა თუ არა, ყვავილი უნდა აუცრა გიგასაო, არ დაივიწყო, რომ ჩვენის მეზობლის ბავშვს სულ ორი კვირა არ იქნება, რაც ყვავილი აუცრეს და წითელათი მოკვდა კიდეც!

— ?!?!

შრომის და ღოთობის შედეგი.— დიახ, მე და შენ დიდის ხნის მეგობრები ვართ... გახსოვს, წინად მე ღარიბ-ლატაკი ვიყავი, არც თვალ-მარგალიტი მქონდა და არც საკუთარი ეტლი მყავნდა..

— მახსოვს, მახსოვს, ჩემო კარგო, მაშინ მე ვიყავი მდიდარი, თვალ-მარგალიტიც ბევრი მქონდა და საკუთარი ცხენებიცა მყავნდა.. დრონი მეფობენ.

თეატრის მატიანე

ქართული წარმოდგენა. ხუთშაბათს, 8 იანვარს, სათავად-აზნაურო თეატრში ს. პ. სვიმონიძის საბენეფისოდ ითამაშეს ვიქტორ ჰიუგოს ხუთ-მოქმედებიანი დრამა „ერნანი“. უმთავრესს როლებს ასრულებდნენ: ერნანისას—თვით მობენეფისე, მეფის დონ-კარლოსისას—კ. მესხი, დონა-სოლ დესილვას—ეფ. მესხი და დონ-რუი-გომეც დესილვას—ბ. გამყრელიძე. ბ-ნი სვიმონიძე გარეგანის შეხედულობით ერნანის როლისათვის შესაფერი იყო, მაგრამ მარტო ეგ არა კმარა.

ბ. გამყრელიძეს დონრუი გომეცის როლში, მწუხარება და სიბრალული უნდა გამოეწვია საზოგადოებაში, ის-კი, სამწუხაროდ, ყოველის სიტყვით, ყოველის მიხვრა-მოხვრით სიცილსა ჰგვრიდა საზოგადოებას. ჩვენ საზოგადოდ მშრომელი და ბეჯით მსახიობათ მიგვაჩნია ბ. გამყრელიძე, მაგრამ აქ ძალა-უნებურად უნდა ვუსაყვედუროთ, რომ მეცადინეობა სრულებით არ ეტყობოდა.

კ. მესხმა ჩინებულად ჩაატარა თავისი როლი, განსაკუთრებით იგი კარგი იყო მეოთხე მოქმედებაში როდესაც იგი დიდის კარლოსის ძეგლთან ელოდა გერმანეთის იმპერატორის არჩევანს.

ეფ. მესხის თამაშმა პირველს ორ მოქმედებაში ვერ მოახდინა ჯეროვანი შთაბეჭდილება, მაგრამ ბოლოს და ბოლოს გამოცოცხლდა და უფრო გულიანად თამაშობდა.

საზოგადოდ ყველა მოთამაშეებს, როლების უცოდინარობა ეტყობოდათ და წარმოდგენამ მწყობრად ვერ ჩაიარა.

ხალხი ბლომად დაესწრო და მობენეფისეს მიართვეს ძვირფასი საჩუქრები და დაფნის გვირგვინები.

შემდეგი წარმოდგენა გაიმართება კვირას, 11 იანვარს, წარმოადგენენ საზოგადოების სურვილისამებრ პეტრე უმიკაშვილის ახალს პიესას „სამზადისს“ და გარდა ამისა თავ. გიორგი ერისთვის კომედიას «ძუნწს» და თავ. გ. მ. შერვაშიძის დრამატიულ სურათს «კომლი უცეცხლოდ».

კოწია

ანგარიში

თელავის საზოგადო წიგნთ-საცავისა 1897 წლისა

ა) შემოსავალი:

1, სამუდამო საპატიო წევრნი „ „
2, რიცხვი წევრებისა, რომელთაც შემოუტანიათ (მანათზე მეტი) . . . . 2 მ.—
3, წლიური წევრნი 82 (თითო მანათი) . . . . 82 მ.
4, თვიური წევრნი 217 (სამი შაური) . . . . . 32 მ. 55 კ.
5, დახმარება ადგ. კლუბიდან 50 „
6, საღამოებიდან, ბალებიდან და კონცერტებიდან 59 5
7, დაჯარიმებულთა რიცხვი 1; გარდახდილი ფული . 2 40
8, გაყიდულ ძველის გაზეთებიდან და ჟურნალებიდან 9 44

სულ 238 მ. 59 კ.

ბ) დანახარჯი:

1, პერიოდული გამოცემანი 73 88
2, ყდა 160-ს წიგნისა . . 19 90
3, ოთახის ქირა . . . . . 48 „
4, მოთავ[illegible] . . . . 36 „
5, წარსულ[illegible] ხარ[illegible]ის დას[illegible]ავად . . . 20 „
6, განათება 17 12
7, გათბობა, საკატალოგო, გასატან წიგნებისა და ჟურნალ-გაზეთების ჩასაწერი დავთრები, ქაღალდი, კალამ-საწერი და სხვა წვრილი დანახარჯი . . . 6 54

სულ 221 მ. 68 კ.

1898 წლის პირველ იანვრისათვის რჩება ნაღდად 16 მ. 91 კ.; წიგნთ-საცავსა ჰმართებს ი. ნ. ოპანეზოვისა 1896 წლის ოთახის ქირა 20 მ. და მ. დ. ცისკარაშვილისა წიგნების ფასი 5 მან.

გ) ამ საანგარიშო წელს შემოსწირეს:

ა. აბრამოვმა სამი რუსული წიგნი; ნ. ბერეჟიანმა ორი ქართული წიგნი; გ. ბურჭულაძემ ერთი; გ. კიკნაძემ ერთი; ნ. მაჭავარიანმა ორი; გ. მარქაროვმა ორი რუსული; ნ. ფიცხელაურმა ერთი ქართული და სამი რუსული.

დ) წიგნთ-საცავსა აქვს

ქართული წიგნები 260, რვა განყ.
რუსული — — 552, ხუთ განყ.

ამ წიგნების რიცხვში მოქცეულია ის 160 წიგნიც, რომელიც ამოღებულია სხვა-და-სხვა ძველ ჟურნალებიდან და დაკაზმულია ცალ-ცალკე თხზულებებად ამ საანგარიშო წელს.

ე) ამ წლის განმავლობაში წიგნთ-საცავიდან არის გატანილი:

ქართული წიგნები—911-ჯერ; რუსული წიგნები—984; «ივერია»—447; «ცნობის ფურცელი»—201; „კვალი“—100; „ჯეჯილი“—106; «მეურნე»—20; «მოამბე»—192; «კავკაზ»—265; „ნოვოე ობოზრენიე“—424; „რუს“—36; „სინ ოტეჩესტვა“—84; «ნედელია»—56; «კნიჟკი ნედელი»—131; «რუსსკაია მისლ» 120-ჯერ.

წიგნთ-საცავიდან გაუტანიათ დღეში შუა რიცხვით 12 ნომერი.

ვ) წევრებად იყვნენ:

სასულიერო წოდება .	5	კაცი
მოხელეთა და თავად-აზნ.	50	—
მოქალაქეთაგან . . .	39	—
სოფლელთაგან . . .	29	—
მოვაჭრეთაგან . . .	22	—
ხელოსანთაგან . . .	25	—

ზ) ამ საანგარიშო წელს წიგნთ-საცავს მოსდიოდა:

„მოამბე“, «რუსსკაია მისლ», «ჯეჯილი», «ივერია» 2 ცალად, «ცნობის ფურცელი», „კავკაზ“, «ნოვოე ობოზრენიე“ 2 ცალად, «ნედელია» თავის უფასო წიგნებით და გაზეთ «რუს»-ით მეორე გამოცემა, «კვალი» და «მეურნე». მათგან გაზეთი «რუს» მოსდიოდა წიგნთ-საცავს მხოლოდ 25 მაისამდის, ე. ი. დაკეტვამდის; «მეურნე» არ მოსდის წიგნთ-საცავს აქნობამდე თავისს დროზე და რიგზე, მიუხედავად იმისა, რომ წიგნთ-საცავის გამგეობა არა ერთხელ დაეკითხა ამის შესახებ რედაქციას. გაზეთი „კავკაზ“-ი, «ცნობის ფურცელი» და თითო ცალი „ნოვოე ობოზრენიე“-ხი და «ივერიისა» მოსდიოდა წიგნთ-საცავს უსასყიდლოდ, რისთვისაც საზოგადო წევრთა კრებამ, რომელიც შესდგა 20-ს დეკემბერს 189[illegible] წელს და რომელმაც დაამტკიცა ეს ანგარიში, უგულითადესს მა[illegible] [illegible] გაზე-

თების რედაქციებს, სთხოვს ეს ანგარიში გამოაცხადონ თავიანთს გაზეთებში და აგრეთვე ამ 1898 წლისათვისაც უსასყიდლოდ დაუთმონ თითო ცალი თავიანთ გამოცემებისა.

თუ კეთილ ინებებთ და საზოგადო კრების თხოვნას შეიწყნარებთ, გაზეთის გამოსაგზავნ ფოსტის ხარჯს ჩვენი ბიბლიოთეკა მოგართმევთ, ხოლოდ რამდენი უნდა მოგართოთ შეგვატყობინეთ ამ ადრესით: Въ Телавъ, Общественной библіотекѣ.

გამგეობის წევრი ს. მამალაძე

სასოფლო ცნობანი

აბრეშუმის ძაფი. აბრეშუმის ძაფი ჯერ უნდა გადახარშოთ რძეში, მერმე გაშროთ და ხელ-ახლავ ცომში გაახვიოთ. ამ ნაირად მომზადებულის ძაფით ნაქსოვი აღარ გახუნდება.

წვრილი ამბავი

ამერიკის რეკლამა. ამერიკას «რეკლამების ქვეყანას» უწოდებენ; აი, ერთი ნიმუში რეკლამისა: ერთმა ვაჭარმა ქ. დენვერა-სიტის (ამერიკაში) მცხოვრებლებს გაუგზავნა შემდეგი წერილი: „ვინაიდგან ჩვენ თქვენს წლიურს შემოსავალს 20,000 მანათად ვაფასებთ და ვინაიდგან ნათქვამია ფული და დრო ერთი და იგივეა, ამიტომ ამასთანავე გიგზავნით ორი შაურის მისადებ ბარათს (წიგნს)—იმ $2^1/_2$ წამის სასყიდლად, რომელიც თქვენ მოგინდებათ ჩვენის სივაჭრების საუცხოვო განცხადების წასაკითხავად..

ფულის მისაღებ ბარათისზედ ეწერა: ამ ბარათის მომტანს $2^1/^2$ წუთი დრო დახარჯა ჩვენის სივაჭრების საუცხოვო ღირსებათა გაცნობისათვის და ამიტომ მიეცა მას ეგ ბარათი ფულის მისაღები“.

განცხადებანი

!!ერიდეთ, არ მოსტყუვდეთ!!

ჰიგიენური

ბორნო-ტიმოლურის საპონი

ა. ფ. იურგენსისა

აქრობს ჭორფლს, სიცხისაგან დაწვას, ყვითელს ლაქებს, ფერის მჭამელასა და მეჭეჭებს, აგრეთვე სპობს ოფლს. ვურჩევთ, როგორც კეთილ სუნნელოვანი და მაღალის ხარისხისა, ეს საპონი იხმარონ.

ოქროს მედალი 1894 წ.

ფასი თვითო ნაჭერისა 50 კაპ., $^1/_2$ ნაჭერი 30 კაპ.

იყიდება ყველა საუკეთესო სააფთიაქო მაღაზიებსა და აფთიაქებში

პირველი საწყობი მთელის რუსეთისათვის გ. ფ. იურგენსონს მოსკოვში აქვს, ხოლო ტფილისში აგმუროვთან, კავკასიაში სააფთიაქო ნივთებით მოვაჭრე ამხანაგობასთან, წურინოვთან, ოზნაკოვთან, ძმ. პოპოვებთანა და არისტაკოვთან.

(24—7)

სახლვევი საზოგადოება

„იაკორი“

უმაღლესად დამტკიცებული 1872 წელს მოსკოვში

ტფილისის უმთავრესი სააგენტო

ღებულობს:

დაზღვევას ცეცხლისაგან

ყოველ-გვარ უძრავ და მოძრავ ქონებისას.

დაზღვევას სიცოცხლისა და თანხებისა

შეღავათიანის პირობებით, მაგალითად შეღავათი იმ შემთხვევაში, როცა დაზღვეულს შრომა არ შეუძლიან და აგრეთვე დაზღვეულს სარგებლობა ეძლევა საზოგადოების მოგებიდან.

დაზღვევა უბედურ შემთხვევისაგან

მიიღებიან საერთოდ დაზღვევა მუშებისა, ქარხნებსა და სახელოსნოებში, აგრეთვე დაზღვევა კერძო პირებისა.

დაზღვევა გაგზავნილ საქონლებისა

ზღვაზედ, მდინარეებზედ თუ ხმელეთზედ, აგრეთვე დაზღვევა გემებისა.

თხოვნებით და ყოველ-გვარ ცნობათა შესატყობად დაზღვევაზე შეიძლება მიჰმართონ ტფილისის კონტორაში უმთავრესს აგენტს ალექსანდრე გრიგოლის ძე სერგეევს, ერევნის მოედნის ყურში, თავ. ციციშვილის სახლებში № 2.

Страховое Общество „ЯКОРЬ“

Высочайше утвержденное въ 1872 г. въ Москвѣ

Принимаетъ: Страхованіе отъ огня, страхованіе жизни и капиталовъ страхованіе отъ несчастныхъ случаевъ и страхованіе транспортовъ.

Контора Тифлисскаго Главнаго Агента, Александра Григорьевича Сергѣева

на углу Эриванской площади, д. кн. Цицiанова № 2.

(100—85)

Открыта подписка

НА 1898 ГОДЪ.

на литературно-политическій и научный журналъ

„Русское Обозрѣніе“.

Девятый годъ изданія.

Выходитъ въ Москвѣ, БЕЗЪ ПРЕДВАРИТЕЛЬНОЙ ЦЕНЗУРЫ, 1-го числа каждаго мѣсяца, книжками до 30 печатныхъ листовъ по той же программѣ и при участіи тѣхъ же ближайшихъ сотрудниковъ, что и въ прежніе годы.

Содержаніе журнала и въ 1898 году будетъ отличаться обычнымъ разнообразіемъ и полнотой. Кромѣ богатаго запаса беллетристическихъ произведеній (романовъ, повѣстей, разсказовъ, стихотвореній и т. п.), пріобрѣтены, между прочимъ, неизданныя письма Аксаковыхъ, И. С. Тургенова, К, Н. Леонтьева, Н. П. Гилярова-Платонова, Н. С. Кохановской, А. И. Герцена, Н. П. Огарева, Н. Щедрина (М. Е Салтыкова) и друг.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА съ пересылкой и доставкой: на годъ—15 руб., на полгода—7 руб. 50 коп., на 3 мѣсяца—3 р. 75 к., на 1 мѣсяцъ—1 р. 25 к. За границу съ пересылкой 18 руб.

Для лицъ духовнаго званія, для гг. преподавателей высшихъ, среднихъ и низшихъ учебныхъ заведеній, для лицъ военнаго сословія и для учащихся въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ подписная цѣна: 1 годъ—12 руб., 6 мѣс.—6 руб., 3 мѣс—3 руб., 1 мѣс.—1 руб. За границу 15 руб., съ пересылкой.

Правительственныя и общественныя учрежденія всѣхъ вѣдомствъ, полковыя библіотеки, военныя собранія, а равно и лица, состоящія въ оныхъ на службѣ, могутъ получать журналъ въ кредитъ, заявивъ о семъ конторѣ журнала чрезъ свои канцеляріи.

Годовая подписка на журналъ принимается во всѣхъ лучшихъ книжныхъ магазинахъ, **съ разсрочкой же платежа** просятъ адресовать **исключительно въ контору журнала.**

Кныжнымъ магазинамъ и библіотекамъ дѣлается уступка по 50 коп. съ каждаго годоваго экземпляра доставленной подписки.

NB. Лица, подписавшіеся одновременно на журналъ Русское Обозрѣніе и на газету Русское Слово (годъ изданія четвертый). На годъ, безъ различія **къ какому бы званію или сословію ни принадлежали**, могутъ пользоваться **значительною уступкой**, уплативъ за оба изданія (ежемѣсячный журналъ и ежедневную газету) **всего только 16 руб.** (въ мѣсто 20) **въ годъ.** Подписка съ означенною льготой **не разсрочивается** и черезъ **книжные магавины не принимается.**

Въ этомъ случаѣ слѣдуетъ обращаться (лично или письменно) **исключительно** въ контору журнала Русское Обозрѣніе: Москва, Тверской бульваръ, д. Яголовскаго.

Книги журнала за первыя семь лѣтъ съ его основанія (1890—1896 гг.) продаются въ конторѣ редакціи по 5 руб. за годъ. За пересылку доплачивается на мѣстѣ по разсчету. Выписывающимъ всѣ семь лѣтъ—пересылка на счетъ редакціи.

Такъ какъ **пересылка по почтѣ стоитъ слишкомъ дорого,** то въ требованіяхъ **непремѣнно обозначать** ближайшую станцію желѣзной дороги или отдѣленіе транспортной конторы, гдѣ заказчикъ желаетъ получить изданіе. Причемъ **стоимость пересылки по жел. дорогѣ или чрезъ транспортную контору уплачивается, адресатомъ на мѣстѣ.**

(5—4) Редакторъ-издатель **АНАТОЛІЙ АЛЕКСАНДРОВЪ.**

წიგნები იაკობ გოგებაშვილისა.

მეფე ერეკლე და **ინგილო ქალი,** სახალხო და საყმაწვილო მოთხრობა, ორი სურათით, ფასი ერთი შაური.

მოსავლის მცველნი, ანუ ჰირნახულისათვის სასარგებლო ცხოველები და ფრინველები, ოცდა-ხუთი სურათით, ფასი ერთი აბაზი.

კუნწულა, რომელშიაც მოთავსებულია საყმაწვილო მოთხრობანი: ჟორჟ-ზანდისა, ლაბულესი, დოდესი და ლევ ტოლსტოისა, ფასი ორი აბაზი.

ძირითადი უკუღმართობა, ანუ სამშობლო-ენის მნიშვნელობა კერძო ადამიანისა და მთელის ერისათვის, ფასი ერთი აბაზი.

Разборъ учебныхъ руководствъ по русскому языку, რომელშიაც გარჩეულნი არიან სახელმძღვანელონი: ლევიცკისა, უშინსკისა, ვოლპერისა და ჩერნიაევსკისა. ფასი ათი შაური.

ეს წიგნები და სხვა ნაწერებიც გოგებაშვილისა იყიდება «წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების» მაღაზიაში და სხვა წიგნის მაღაზიებშიაც იქით და აქეთ საქართველოში. (15—12)

საფქვავი

წისქვილები

მზადდება ინჟინერთ იარალოვის და ალიხანოვის ქარხანაში

МУКОМОЛЬНЫЯ

МЕЛЬНИЦЫ паровыя, водяныя, конноприводныя

изготовляетъ какъ спеціальность

машино-строительный заводъ инженеровъ

Ялалова и Алиханова

въ Тифлисѣ, (100—83)

Александровская улица, собств. домъ

По случаю исполнившагося юбилея издается

Альбомъ XXV лѣтя

передвижныхъ художественныхъ выставокъ

Художественный Альбомъ будетъ заключать не менѣе 270 изображеній различныхъ сюжетовъ, избранныхъ авторами изъ состава картинъ Товарищества за 25 лѣтъ его существованія:

СЮДА ВОЙДУТЪ ПРОИЗВЕДЕНІЯ:

В. Ө. Аммона, С. Н. Аммосова, А. Е. Архипова, В. М. Бакшеева, А. К. Беггрова, И. П. Богданова-Бѣльскаго, И. П. Богданова, А. П. Боголюбова, Н. К. Бодаревскаго, Ө. А. Бронникова, П. А. Брюллова, В. М. и А. М. Васнецовыхъ, Е. Е. Волкова, Н. Н. Ге, К. Ө. Гуна, Н. Н. Дубовскаго, И. И. Ендогурова, Н. П. Загорскаго, Л. Л. Каменева, Н. А. Касаткина, А. А. Киселева, М. П. и М. К. Клодтъ, А. М. Корина, И. Н. Крамского, Н. Д. Кузнецова, А. И. Куинджи, К. В. Лебедева, И. И. Левитана, Ю. Я. Лемана, К. В. Лемоха, А. Д. Листовченко, С. Д. Милорадовича, В. Е., К. Е. и Н. Е. Маковскихъ, В. М. Максимова, Г, Г. Мясоѣдова, Н. В. Неврева, М. В. Нестерова, Н. В. Орлова, И. С. Остроухова, В. Г. Перова, Л. В. Позена, В. Д. Полѣнова, И. М. Прянишникова, И. Е. Рѣпина, К. А. Савицкаго, А. К. Саврасова, С. И. Святославскаго, А. С. Степанова, В. А. Сѣрова, В. И. Сурикова, А. А. Харламова, Э. Ю Шанксъ, А. Н. Шильдера, И. И. Шишкина и Н. А. Ярошенко.

Вышли I, II и XIII вып.

Цѣна по подпискѣ **безъ пересылки 12 руб.,** съ доставкой и пересылкой (въ пеналахъ)—**15 руб.**; по выходѣ всѣхъ выпусковъ (въ началѣ 1898 г.) цѣна полнаго альбома, безъ доставки, будетъ **15 руб.**

Допускается разсрочка: при подпискѣ 8 руб., съ перес. 10 руб. и при полученіи IV вып. 4 р. съ пересыл. 5 р. (можно наложеннымъ платежомъ).

Подписка принимается на Передвижныхъ выставкахъ Товарищества, въ **эстампномъ магаз. Фельтенъ, въ СПБ., Невск. № 20, и у издателя—К. А. Фишеръ въ Москвѣ, Кузнецкій Мостъ, № 11.**

მხატვრობითი ალბომი XXV წლისთავისა

მხატვრობითის გამოფენათა რუსეთის თავისუფალ მხატვართა გამოვა ერთის წლის განმავლობაში ექვს წიგნად, თვითოში იქნება 30 თაბახი და 45 სურათი მთელს გამოცემაში იქნება 180 თაბახი, ნახევარზე იქნება თვითო სურათი და დანარჩენზე ორ-ორი სურათი, ყოველ სურათის ქვეშ აღბეჭდილი იქნება ფრანგულად და რუსულად სურათის სახელი.

ფასი ხელის-მოწერით გაგზავნით 15 მან. უკვე გამოსულია I, II და III წიგნები.

შეიძლება ფულის ნაწილ-ნაწილად შემოტანა ხელის-მოწერის დროს 10 მან. და მეორეჯერ 5 მან.

მოყვარულთათვის იბეჭდება კერძოდ ძვირფასს ქაღალდზე ესევე ალბომი, რომელიც ეღირება 30 მან. ამ ძვირფასს ალბომში მოთავსებული იქნება სამოცამდე მხატვართა ნახატები. (20—8)

Дозволено цензурою [illegible] лисъ, 9-го Января, 1898 г. სტამბა ქ. ი. ხელაძის, დოროს-მელიქოვის ქ., № 28. რედაქტორ-გამომცემელი ჰაჲ. ზუბია